

CSENDŐRSÉGI LAPOK

Szerkeszti és kiadja a M. kir. Csendőrségi Zsebkönyv szerkesztő-bizottsága.

ELŐFIZETÉSI ÁRA Félévre — — 6 korona.
Egész évre 12 korona. Negyedévre 3 korona.

Megjelen minden hó
1-én, 10-én és 20-án

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
Budapest, IV., Egyetem-utca 4. sz.

A másodcsendőr.

Forrás: Argus.

A két vagy több főből álló járőrnek, a vezető mellett rendelt tagjai: a másodcsendőrök.

Rendes körülmények között csak fiatalabb, az elméleti és gyakorlati képzés kezdetén álló csendőröket alkalmazunk másodcsendőrnek. Azért ilyeneket, mert ezek a csendőri szolgálattal összefüggésben álló tudnivalókban és a csendőrségi egyéb teendőkben kevésbé jártasak lévén, önálló szolgálati működéssel vagy járőrvezető teendőkkel meg nem bízhatók.

Az az idő, a mit a csendőr a próbaszolgálat ideje alatt és egy darabig — ki rövidebb, ki hosszabb ideig — a véglegesítés után is, másodcsendőri alkalmazásban tölt, átmenet ez alkalmazásból a járőrvezetői megbízatásra.

Szabályaink és utasításaink nem körvonalozzák külön a másodcsendőr kötelelességeit és teendőit. De erre nincs is szükség, mert magától értetődik, hogy a szolgálat ellátása szempontjából ugyanazok a teendők, mint a vezetőjéé, azzal a különbséggel azonban, hogy míg utóbbi a szolgálat egynemű részleteire nézve önálló intézkedések és kötelezettségek is terhelik, addig a másodcsendőr csak a vezetőt támogató segédkezésre van hivatva.

Egyebekben a csendőrségi utasítások és határozatok általános rendelkezései a másodcsendőrre nézve is éppen annyira mérvadók és kötelezők, mint minden más csendőrre vagy altisztre.

A másodcsendőr a vezetőnek, még ha szolgálati időben vagy rangban egyedül is, alárendeltje arra az időre, míg az előírt szolgálatot teljesíti. Szolgálati teendőiben tehát — természetesen úgy az előírt szolgálat, mint az emellett felmerülhető más szolgálati teendőkre nézve — ennek a rendelkezéséhez van utalva mindaddig, míg az a törvények és utasítások korlátain belül cselekszik.

De a mint a törvények és szabályok tiltják azt, hogy a vezető csupa hatalmi litogatásból a önkénykedésből a mellérendelt másodcsendőrrel a fensőbbiségét érez-

tesse, éppen úgy tiltják a másodcsendőrt attól, hogy vezetőjének a szolgálattal összefüggésben álló intézkedéseit, ténykedéseit bírálgassa vagy az attól kapott szolgálati parancsok, meghagyások teljesítését indokolatlannul halasztgassa vagy éppen megtagadja.

A vezető részéről a másodcsendőrrel szemben akár bántalmazással, akár csak szidalmazással is elkövetett ímént említett visszaélések a szolgálati hatalom áthágása, a másodcsendőr kifogás alá eső viselkedése és magatartása pedig függetlenséért ezimén kerül — rendszeren huditörvényszeki — elintézés alá.

A szolgálati viszonyra vonatkozó eme rövid kitérés után, lássuk, melyek azok a kötelelességek, a miket a másodcsendőrnek szorosán szem előtt kell tartania, hogy gyakorlatilag teljesen elsajátíthassa mindazt, a miket őt később az önállóan teljesítendő szolgálatra kipesse teszik.

Az általános portyázásra vonatkozó tudnivalók elsajátítását megkönnyítik neki az általános szolgálati határozatok VII. fejezetében felsorolt rendelkezések, a melyek gyakori tanulmányozását — különösen a még próbaszolgálatot teljesítő csendőrnek — sohasem lehet eléggé figyelembe ajánlani.

Ebben a tekintetben ugyanazok a kötelezettségek terhelik őt is, mint a vezetőjét.

Mindent, a mi körülötte történik, alaposan megfigyelni és ha valami szokatlán, rendellenes dolog történne, a mit a járőrvezetője észre nem venne, annak figyelmét arra felhívni. A mit nem tud, vagy a mit felvilágosítás nélkül meg nem ért, azt mindannyiszor vezetőjétől kell megkérdeznie, a kapott felvilágosításokat mindannyiszor jól meg kell jegyeznie, mert ismereteit csak ilyen módon gyarapíthatja.

Helyi- és személyismeretei gyarapítását csak folytonos kérdezősködéssel fokozhatja a másodcsendőr, a mire nézve a rendes portyázások a legalkalmasabbak. Ezenkor ismerheti meg a közártalmunkat, az azok és lakásaik megfigyelésére követett eljárás módzatait, a területi viszonyokat is figyelembevétel.

Ezenkor jegyezheti meg magának a gyanús, esetleg veszélyes helyeket, a melyeknek ismerete módot ad

Hegedűt, harmonikát, tárogatót, és a többi hangszereket általánosan elismert legjobb gyártm. szállít.

**MAGYARORSZÁG LEGNAGYOBB
STOWASSER I.**

HANGSZERGYÁRA
cs. és kir. udvari és hadsereg szállító, a Rákóczi-Tárogató feltalálója, Budapest, II., Lánchíd-utca 5. — Gyára: Öntőház utca 3. — Régi hangszerek javítása, vétele és becsapása. — Árjegyzék minden hangszerről külön küldetik.

neki az éjjeli szolgálatoknál szükséges óvatosság kellő időben való alkalmazására s a felmerülhető veszélyek leküzdésére illetve elhárítására.

Ilyenkor tanulhatja meg azt is, hogy lehet az őrzésnek minden részét felesleges időpazarlás és kimerítő fáradság nélkül s mégis szabályszerűen leporoltatni s hogy az őrzések mely részének megfigyelésére kell fokozottabb gondot és több időt fordítani.

Ilyenkor ismerheti meg azoknak az apróceprő helyi-, és utrendészeti-, mezőrendőri- s más hasonló kihágásoknak a jelentőségét, a melyek első tekintetre semmiségeknek tetszenek ugyan, de elhanyagolásuk esetén a hátrányos közbiztonsági események között is számottevővé válhatnak.

Ez az egyedüli szolgálat, a mely az összes csendőri teendőket, meglátani és megtanulni valókat felöleli és rávezeti a helyes felfogásra s a szolgálat iránt érdeklődő csendőrt a hivatásával járó gyakorlati teendőkre.

Ez a kiinduló pontja mindentféle csendőri szolgálatnak, azért nevezik ezt prezentív (megelőző) szolgálatnak. És csak akkor lehet önálló szolgálati ténykedéssel megbízni, vezetőnek alkalmazni a másodcsendőrt, ha ennek a szolgálatnak minden csinját-linját elsajátította.

Utasításaink és határozványaink seholsem körvonalozzák kifejezetten a másodcsendőrnek a szolgálatteljesítéséért való felelősségét sem.

Tekintettel azonban az utasítás ama rendelkezéseire, hogy az eljáró csendőrt teszi felelőssé a szolgálat kifogástalan teljesítéséért és hogy csak egyes rendkívüli esetekben engedi meg a két vagy több főből álló járőrnek egymástól való elválását, önként értendő, hogy a másodcsendőrt is ugyanaz a felelősség terheli, mint a vezetőjét s a különbség csupán az, hogy utóbbi gyakorlottabb s a másodcsendőrnek vezetője, oktatója, irányítója lévén, a felelősség *elcsorban* ő rá nehezedik.

A másodcsendőr tehát sohasem veheti közönyösen a szolgálatát a on az alapon, hogy ott van mellette a gyakorlottabb, tanultabb és fokozottabb felelősségű vezető és nem ringathatja magát abban a — mindenestre téves — felfogásban, hogy ő csak annak mindannyiszor való külön utasítására köteles a szolgálat egyes részleteinek a végrehajtására. Annál kevésbé gondolhat erre, mert hiszen a járőr két vagy több tagja, a szolgálatnak együttes végrehajtása mellett, még egymással is felelős.

A másodcsendőr kötelességeiről és felelősségéről szólván, senki sem találhatja helytelennek fegyelmrontásra alkalmatlanságra buzdítónak, ha azt állítom, hogy a másodcsendőrnek mindaddig, míg a vezető általában van, kötelessége az is, hogy ne hagyja amaz törvény- vagy szolgálatellenes cselekmények vagy mulasztások elkövetésébe belemenni.

Ha tehát járőrszolgálat közben a vezető a törvények

és utasítások bármely rendelkezéseiről akarmiképen is megfélekedne, a másodcsendőrnek szigorú felelőssége, a fegyelem és fegyelmre követelményeinek szem előtt tartása mellett, az utat és módot megtalálni arra, hogy vezetőjét a törvény- vagy szabályellenességre és annak következményeire figyelmeztesse.

Az a másodcsendőr, a ki nem csupán vak eszköz hanem méltó társa a vezetőnek, mindig elejét tudja venni az ilyen esetekből származható következményeknek s ilyen figyelmes és gondos eljárás mellett nemcsak magát, hanem a vezetőjét is megmenti a kellemetlenségtől.

A szolgálat közben előforduló megittasodások, bántalmazások s más szabályellenességek sohasem történhetnek meg, ha csak a járőr egyik tagja is szem előtt tartaná a törvények és szabályok tilító rendelkezéseit és kötelességszerűen arra törekednék, hogy a másikat az ilyenektől visszatartsa.

Még fiatal, teljesen tapasztalatlan másodcsendőrnel sem szabad előfordulni annak, hogy vezetője magával rántassa a törvény- vagy szabályellenes cselekedetbe, mert annyit már az elméleti kiképzés alatt megtanulhat, mi a tilos és mi a törvény- és szabályszerű.

Már a hadieztékerekre való oktatás alkalmával megtanulhatja minden csendőr, hogy a parancsadásra jogosított előjárónak is csak azokat a parancsokat köteles teljesíteni az alárendelt, a melyek a törvényekkel, a király és a haza iránti hűséggel nem ellenkeznek. Ugyanez a törvény érvényes pedig a vezető és a másodcsendőr között előfordulható esetek elhárítására is.

Előforduló szabálytalanságoknál tehát sohasem védekezhetik a másodcsendőr azzal, hogy vezetőjével szemben — legyen az csendőr vagy altábornok — nem merik cselekedni, mert ez a védekezése, mint azt már számtalan esetben megtanulhatta, csak igen kivételes esetben állja meg a helyét. Ha pedig a szabálytalanságban ő maga is részt vesz, ránézve a másodcsendőri helyzete is csak annyiban enyhítő körülmény, a mennyiben feltelezhető róla, hogy amannak rossz példáját követte.

Nagyon természetes, hogy a másodcsendőrnek, a szabályellenesség minőségéhez képest, magának kell eltalálnia a vezető figyelmeztetésének módját és idejét, annál is inkább, mert ha ezt el nem találja, könnyen félreértés, veszekedés származhatik belőle közöttük.

Miután okvetlenül fel lehet tételezni minden másodcsendőrrel, hogy a vezetője szokásait rövid idő alatt kikéri és a fennforgó körülményekből azt is mindjárt észreveheti, ha a járőrvezetője szabálytalanságon vagy törvényellenességen tör a fejét, a szükségesnek mutató figyelmeztetésre tehát mindannyiszor megtalálhatja az alkalmat is, még mielőtt az ezt indokoló szabály- vagy törvényellenesség megkezdődne.

Itallomásra való szándékunk: mielőtt még az itallméro

Csúz, Rheuma, Köszvény

amely sok ezer hálaírat és orvosi vélemény szerint biztos hatású láziaszer. — Eredeti téglés ára 2 korona

Egyedül készítő: Szenthe Lajos Patrona Hungarica gyógyszerlára, Budapest, Damjanich utca 2. szám

esetén próbálja meg a világhírű erősített **CAPCINE (Paprika)** kenőcsöt

A román harczytérről. — Indulás a tűzvonalba. — Zsúknányolt román ágyuk.

helyiségbe betérnének vagy a szeszitalnak magán-házhoz, községi házába vagy a pihenőhelyre való hozatala iránt intézkedés tétetnék; háttalmozásra, szolgálati mulasztásokra irányuló szándéknál: mihelyt a vezetők erre vonatkozó készséget már sejteli; ha pedig valamely irányban való, pl. őrizet alatt levő foglyok szabályszerű elhelyezése, foglyörzés, leszállások helyének észszerű megválasztása stb. iránti intézkedésnél szabálytalanságot, felületességet észlelne, már akkor köteles közbeszólani, mielőtt a helytelen intézkedések végrehajtására kerülne a sor.

Minden ilyen figyelmeztetésnél azonban szigorúan szemlélő kell tartania, hogy az a nyilvánosság kizárása mellett történjék, hogy így a megcsúsztatásnak, a félényskedésre való törekvésnek még a látszata is elkerültesse, s hogy hivatalnok tudomására ez ne jusson. S ezenfelül a figyelmeztetés mindig a kötelei tisztelt hangján, de oly határozottsággal és komolysággal adassék, a mi annak az érvényesülését már előre is biztosíthatja, tiszteltetlenség vádjára azonban alapot nem szolgáltat.

Alig lehet feltételezni, hogy akadna olyan vezető, a ki az ilyen figyelmeztetéssel szemben is megmaradna előbbi szándékánál. De, ha ez mégis előfordulna, a másodrendűnek ott kell maradnia járőrvezetője mellett, hogy jelentékenyebb törvénysértés esetén tényleges közbelépéssel, esetleg idegen segítséggel azt megakadályozhassa vagy ha észszerűnek látszik, őrsparancsnokának küldőnek útján jelentést tegyen.

Arra még gondolni sem szabad, — a mi pedig egyenemely esetben már előfordult, — hogy a másodrendű magára hagyja a vezetőjét és csupán azért, hogy a szabálytalansághoz az azzal való egyetértésnek még a látszatát is elkerültesse, félrehúzódjék vagy éppen jelentéstétel céljából az őrsre bevonuljon.

Kisebbségű ilyen eseteknél elég idő van a jelentéstételre a bevonuláskor vagy az azt követő napon reggeli kihallgatásnál, míg fontosabb, jelentékenyebb eseteknél zárt körítékban küldőnek útján beküldött szolgálati jegy használandó.

Az ilyen jelentés azonban sohasem történjék besugárás folytán, hanem mindig nyíltan, mert ellenkező esetben árulkodás, bekálódás színezete lesz a dolognak s ez könnyen jogot adhat arra a fellelésre is, hogy az illető másodrendű elferdítve és nem az igazságnak megfelelően sugja be az eset megtörténtét.

Az a esendőr, a ki azt állítja, hogy a másodrendű őrnök az imént vázolt eljárása romja a bajtársias egyetértést, egyenletlenségre, gyűlölködésre vezet, csak felületesen fogja fel a hivatását és kötelességét, az igazi bajtársiasságot pedig nem ismeri. Abban pedig, a ki az

említett eljárásért hosszúra enged, gyűlölködővé válik, nyoma sincs a bajtársiasságnak.

Az igazi bajtársiasság, mint azt ezen a helyen már számtalanszor szóváltottuk, éppen abban nyilvánul, hogy bajtársainkat nemcsak a mások részéről, hanem a magok gyarlóságából eredhető keletlenlenségtől is megóvni iparkodjunk.

Éppen az volna a bajtársiatlanság, ha valaki azt kívánná, hogy a szenvedéshez, kötelességteljesítéshez és felelősséghez egyaránt részre másodrendű, a vezetőnek a bajtársiasságról való téves felfogását magáévé téve, ez alapon még a törvénytelenességhez és szabálytalansághoz is, akár az azokban való részesség által, akár az ilyen esetek eltitkolása által annak büntetésévé válják s ekként állását és jövőjét kockáztatasson.

Visszatérve közleményem tulajdonképeni tárgyára, lássuk, hogy a még fel nem emített szolgálatoknál miféle teendők hárulnak a másodrendűre s miként kell neki viselkednie, hogy vezetőjének mindenben segítségére lehessen.

Nyomozásoknál pl. annyi és oly sokoldalú teendő hárul a vezetőre, hogy ilyenkor a jegyzatasok esendőr vagy altiszt is tévedhet, különösen bonyolultabb bűnügyek nyomozásának teljesítésénél.

Egyenest a nehéz feladatot ró a vezetőre a kikérdezés helyes befolytatása is, a mi még súlyosabbá teheti a bűnrészek és tanúk nagyszámú kiváltkésen akkor, ha utóbbiak között részrehajló vagy éppen hamis tanúk is vannak, a kik közismert módon mindig arra törekednek, hogy a nyomozó járőrök figyelmét a gyanúsítottól eltereljék.

Nyomozásoknál a másodrendű is tudja, hogy miféle bizonyítékokra lesz szükség, hogy a bűncselekmény felderítéséért és a gyanúsított teljessége kétségtelenné tétessék.

Figyelmét tehát, már a helyzini szemléletnél fokozott mértékben arra kell irányítani, hogy minden jel, nyom vagy jelenség, a mi a nyomozás irányítását és eredményességét megkönnyítheti, hány nélkül megállapítható. Ha ilyen ténykedésnél azt venné észre, hogy vezetője figyelmét valami elkerülte vagy valaminek a felismerésében, megítélésében hátrai okból tévedne, ismeretei, tapasztalatai felhasználásával rögtön segítségére legyen.

Kikérdezéseknél, ha jelen van, úgy a gyanúsított mint a tanúk bemondásait élénk figyelemmel kísérje és ha olyat hall vagy lát a mit akár jegyzetelés közben, akár más okból a vezető észre nem venne, a mi pedig az éppen nyomozás alatt álló eset kiderítésénél hasznosítható volna, vagy a terheltek esetleg, a tanúk összeheszkölésére mutatna s így a nyomozás megnehezí-

HEGEDŐ

remek felszereléssel
10-12-15-20 korona

a legjobb minőségben az egész országban elismert előnyös magyar hangszertelepen
Beméni Mihály-nál, szerezhető be P. I. pesten, Király-utca 18. sz.

Minden hangszertől külföldi

HARMONIKA

10-12-15-20 korona
Anomab 2 soros 30-40-50 kor.

GRAMOPHON

40-50-60-70 korona
legjobb szíri drómszerekezzel

gyűlési kéremlő.

2

10

A román harczyterrből. — Gépfegyveresek elfoglalja az állásokat. — Gépfegyvereik kel elfogott románok.

tését vonhatná maga után, nyomban közölje vezetőjével, hogy az a kellő intézkedéseket megtobozza vagy a szükséges kérdések feltevésével az ügyet tisztázhassa.

Ila pedig ilyen alkalommal több gyanúsított van a járőr kezében és a kikérdezések folyamata alatt azok őrizete van a másodosendőrre bízva, folytonosan szigorú figyelemmel őrködjék azok felett, hogy össze ne beszélhessenek vagy valamely tárgyat, a mi bizonyítékul vagy bűnjelül szolgálhatna, el ne rejthessenek.

Éppen a dánosi rablógyilkosság nyomozásánál történt, mikor a cigánykaraván Pestmegyéből megszökött tagjait a hajduhadházi őrsparancsnok az őrskörletében elfogta, hogy a következményektől féltő cigányasszonyok, hogy a nálok volt bűnjelöket elrejtessék, szükségük végzésére rögtön fölrekéredzettek s bár a másodosendőr megfigyelésükre lett rendelve, olyan figyelmetlenül teljesítette ezt a megbízatását, hogy a raffinált cigányasszonyok módot találtak arra, hogy csupán ürügyül használt szükségük végzése közben a rablástól származott s nálok volt ékszereket a homokos talajban hirtelen elrejtessék s csak a körülöttük bámészkodó lakosság figyelmének volt köszönhető, a kik ezt a járőrnek mindjárt bejelentették, hogy a rendkívüli fontossága bűnjelöle kazonnal kézrekerültek, sőt azt is meg lehetett állapítani, hogy az egyes darabokat melyik cigánynő rejtette el.

Házkutatásoknál, személymotozásoknál szintén fontos szerepe van a másodosendőrnek. Nemesuk a talált tárgyak megőrzése a kötelessége itt, hanem annak szemmel tartása is, vajjon mindent jól átnézték-e, nem került-e ki valami a vezető figyelmét, nem rejtettek-e el valamit a házbeliek s nem távozik-e el valaki az utóbbiak közül.

A vezető, a ki a kutatást vezeti, úgy is nagyon le van kötve s ha a másodosendőr közönyösen veszi a hivatását, bámészkodik, nem ügyel a körülötte történetre, nem figyel meg a gyanúsított házbeliek viselkedését, a raffinált közértelem könnyen kijátsza a járőr figyelmét s fontos tárgyakat elrejtethet vagy éppen megsemmisíthet s ezzel az eredményt meghiúsíthatja.

Ellenszegülések megtörésénél, támadások elhárításánál a két vagy több főből álló járőr tagjai között megoszlik a megfigyelési, szemmel tartási kötelezettség, a másodosendőrnek azonban mégis fokozottabb figyelemmel kell vigyáznia, mert neki nemesuk az ellenfelek mozdulatait kell figyelemmel kísérni, hanem vezetője parancsaira és rendelkezéseire is ügyelni kell, nehogy ő, mint fiatalabb illetve tapasztalatlanabb, elbámorkodással vagy késedelmeskedéssel elrontsa a dolgot s fegyverét használja, a mikor még nem szükséges vagy akkor, a mikor már nincs rá szükség.

Fogolyőrizeti- és fogolykiszáradati szolgálatoknál hasonló

a járőr helyzete, mint az előbb említett esetekben. A járőr mindkét tagjára egyformán hárul a kötelesség és felelősség a rájuk bízott foglyok feletti felelősségénél. De ha a járőr egyik tagja akár könnyelműségénél akár közönyösségénél fogva felültesebb, a másikra, külön éppen a másodosendőrre hárul a fokozottabb feladat, hogy a foglyok minden mozdulatát szemmel tartsa és előfordulható szökési-, támadási-, öngyilkossági események esetén annak már a kísérletét meghiúsíthassa.

Néhány évvel ezelőtt igen szép példáját adta ilyen esetben egy másodosendőr az éberségnek és a viaskodás pillanatban szükséges lélekjelenlétnek és higgadságnak.

Altiszti vezetőjével ugyanis egy veszedelmes kőbor-cigányt fogtak el, a ki rablásért, csalásért és lövőpisztolyt körözve volt. Ezekben az ügyekben már nagyobb részt meg is ejtették vele a nyomozást, csak éppen az volt hátra, hogy a rablás ügyében szükséges személyazonosság megállapítása ezéjából a sértettekkel szembeállítás, mert azt, mint legsúlyosabb büntöttet konokul tagadta a cigány.

Vonaton kellett utazniuk az illető községbe. És mivel előzőleg erősen megbilincseltek a cigányt, annak csuklóiba belevágódott a bilincslánc szemei, úgy, hogy a panaszoktól cigány fájdalommal onyhitendő, a vonaton meg kellett tágítani a bilincset.

Mikor azonban a vonatról leszállottak, egyiküknek bejuthott eszébe, hogy a bilincset szembélyeztetten megigazítsák, hanem a nélkül indultak meg az állomástól mintegy három km.-nyire levő község felé. De míg haladhattak a kukorica-táblák közt vezető műuton 3-400 lépésnyire, a cigány az előbb könnyítéssé váló hálóból hirtelen ledobta láncokról a bilincset s ott hagyván a meglepődött járőrt, beugrott a kukorica-táblába.

A vezető altiszt tanácsátlanul állott meglepetésében. Ámde a másodosendőr hirtelen feltárlta magát s miközben amaz csupán káromkodásokkal igyekezett könnyíteni a lelkiismeretén, ő lövésre kapta a fegyverét és mivel a cigány a megállításokra ezéző kiáltásokra meg nem állott, a magasabban fekvő műutról ezélbavette azt s teljes hidegvérrel, gyors egymásutánban három lövést tett a kukorica között ide-oda bujkáló, ugráló cigányra olyan ügyes ezélzással, hogy a bulvillán a jobboldalán és a jobbkezén ottalálta azt s bár a sértések egyike sem volt nagyon súlyos mégis a beállott nagy vérvesztéséből következtében volt annyi halála, hogy az elhunokülésre még képes cigány abból félelmében, hogy sértései halálosak, néhány órával később önként jelentkezett, hogy vagyék orvosi kezelés alá.

Az előbb említett ama körülmény igazolására hoztam fel ezt az esetet, hogy a másodosendőr csakugyan jut

Vizes lábak

ellen csak úgy védekezhettek, ha bakancsot, csizmát a rög bevált izoláló hatású „CAMPOLIN” törényileg védett vízhatlan bőrkendővel kenjük. — Kérjen prospektust az egyedüli gyártója:

Krayer E. és Társa osztrák, Bélapost, V. kerület, Váci-ut 34. szám.

Fiók: V. ker., Váci-ut 6. és IV. ker., Királyi Pál-utca 20. (Kálvin-tér mellett). III. ker., Flórián-tér 18. sz. Újpesten: Árpád-ut 40. szám.

hat abba a helyzetbe, hogy a vezetője vagy éppen mind a kettőjük figyelmeztettségéből származó hibát vagy mulasztást, ha ügyesebb és jobban feltűkélja magát, neki kell helyrehozni.

Bilincselésről lévén szó, ritórok végül a bilincselési kötelesség kérdésére is.

Erről ugyan volt már szó a *Osztendőrségi Lapok* hasábjain egy ízben pro és kontra. Egyik fél azt vitatta, hogy a bilincselést a vezető végezze, a másik fél pedig a mellék érvelt, hogy az a másodrendű kötelessége.

Én nem akarok itt segítségére lenni a két felvetéssel vitatkozó fél egyikének sem, de nem akarok a két jól megindokolt vélemény mellé még egy harmadik különvéleményt sem odavetíteni, hanem, mivel a másodrendű kötelességeiről és magatartásáról van szó ebben a közleményemben, azt mondom, hogy ha a bilincselést ő végzi, végezze azt gyorsan, ügyesen és szabályosan; ha pedig a vezetője vállalja ezt magára, ő minden figyelmét a megbilincselendő egyőrré vagy egyőrré fordítsa, hogy abban az esetben, ha ellenszegülésre vagy támadásra volna kitéve a hadkapitány alkalmazott fegyverével gyorsan nem rendelkezhető vezetővel szemben, ő — a másodrendű — minden pillanatban eredményesen lehessen az utóbbinak a segítségére.

Összefoglalva a felsoroltakat, a másodrendűnek sohasem szabad abban az illuzióban ringatni magát, hogy a felelősség csak a vezetőt terheli, nem szabad szótól várnia mindent, hanem szemese, ügyese, figyelmesnek, bátor, kényesnek kell lennie, megfigyelni, észre kell venni a szolgálatával kapcsolatos körülményeket a minden igyekezetével arra kell törekednie, hogy nemcsak számbeli pótlóként szerepeljen vezetője mellett, hanem hasznára, segítségére lehessen annak mindenben, a mi a kettőjükre bízott szolgálat ellátásánál szükségesnek mutatkozik.

KÉPEINKHEZ.

A román harezteréről.

Folytatjuk tovább ott, a hol a múlt évben abba hagytuk. A háborús képekkel. Még pedig a román harezteri képekkel. A román harezter van most előtérben hónapok óta. Az ezt tehermentesítő ántánt-offenzívák huzamosan befejeződtek a többi harezteri vonalakon. S örömmel mondhatjuk, hogy vagy nagyon csekély eredményt vagy éppen semmit sem tudnak elérni a tehermentesítési nagyhangu akcióival. Azóta szinte megsemmisült az okokból a harezvonalakról anna régebbiről is ismert huzi hajlékszállítási jelentés: Jelentősebb eredmény nem történt! Itt vagy ott élénkítő ágytűz!

Nem így a román harezteron. Ott az offenzíváknak és a defenzíváknak is naponta vannak jelentősebb eseményei. Szövetségeseinkkel karálva gondoskodunk róla, hogy ne hanyaguljon el az orvátmadár megbűntetésére indított háborús törekvésünk. Kis- és Nagy-Öléhországon már túl vagyunk, a román főváros már rég a miénk és a Dunán délre körül is nagyon szorítottunk a segítő oroszokkal vagyos román hadsereget. Sőt a körpári defenzívánk is lassan-lassan offenzívába megy át. A keleti Körpártóban pedig hírből erőlködik az orosz. Így itt, mint az innen délkeletre eső moldvai területen naponta tört nyerünk. Szaporodnak a foglyaink és a zsákmány. A románok pedig húzódnak vissza a menekülő oroszok előtt karjai közé. Addig kuszálódtak velük, míg akaratlanul is éveztezők kell a kényeztetett orosz-vendégüknek keserű örömeit. Mi hozzásegítjük őket. S közben haladunk tovább — előre!

HIREK.

A budapesti helyőrség tisztikarának bemutatkozása a királynál. A királyi párnak a koronázásához Budapestre december hó 27-én történt megérkezése alkalmával, Ő császári és apostoli királyi Felsége a budapesti helyőrség tisztikarának tisztogását méltóztatott legkegyelmesebben fogadni. Ő császári és apostoli királyi Felsége ez alkalmattal felhívta őket, felszólította Nagy Gábor és. és kir. altábornagy úr Ő Nagyméltóságát is legmagasabb megszólításával kitüntetni méltóztatott.

Adomány. A sülelmodi őrs legénysége hat korona 60 fillért küldött be hozzánk a háborúban megvakult katonák javára. Az adományt rendeltetési helyére juttattuk.

Erdélyi menekült körölmé. Szilágyi Imréné, békési lakos, (lakása: Békés, VI. körlet 286. szám), a esend-őrséghez becsatlott népfőlkölő férjéről, a ki a szászvárosi őrsre volt szolgálatára becsatlva, már két hónap óta nem kapott életjelt. Ez uton körü lehet lapunk olvasói közül azokat, akik nevezett népfőlkölőről valamit tudnának, közöljék ezt vele a fenti ezíron.

KÜLÖNFÉLÉK.

Az angol bank. A «Bank of England», a hogy az angol bankot hivatalosan nevezik, nemcsak Angliának vagy Európának, de egyáltalán az egész világnak legnagyobb és legjelentősebb bankintézete, a melyet W. Paterson előterjesztett tervezete alapján 1694-ben alapítottak 12 millió font sterling alapfőkével. 1720-ban az alapfőke csak 9 millió, 1782-ben már 11-6 millió, 1916-ban pedig már 14-5 millió font sterlingot tett ki

Ingyen rum

ot sokan nem itatnak. Azonban olyan és különös rumot lehet inni, mint a mi, aki kiválóan finom rumesszenczálamból házilag készült. 1 üveg 1-20 kor. használati utasításnak, amelyből 1 liter legkiválóbb rum állítható bárki által elő. Legkevesebb 6 üveg küldetle postán bérmentes küldésért 7-20 kor. ér, 12 üveg rendelésért 1 üveg ajándék. Ponton levélben: Ozulch 34, Cornál gyógygyógyász, Szabadka/A., az egész lapu. Szé. Antal gyógytér

(megfelelő körülbelül 150 millió koronának) és ezen a magasságon maradt és áll manapság is. Az angol bank az összes többi bankokkal szemben mindig fontos előjogokat és kizárólagosságot élvezett. Az angol bank az angol állam bankárja és a bank tarlja kezében az államadósságok kezelését, a miért természetesen megfelelő bonifikációban részesül. Főemlékre méltó nevezetesség az is, hogy az államadósságok ügyvitelében a bank teljesen független az angol kormánytól, úgy hogy a bank ezt a fontos állami tiszteletet is mint üzletszerű tevékenységet vezeti. Az angol bank üzleti politikáját és vezetését a 24 tagból álló direktorokkolégium végzi, a melynek élén egy kormányzó és egy viczekormányzó áll. A bank direktorát többnyire a kereskedő világból és nem a bank-körökből választják. Az igazgatóság egy része éváról-évre kitér, a kilépők azonban újra megválaszthatók. Önként érthetően a választásokon nagy gondtal és előrelátással járnak el, úgy hogy valóban kiváló, köztisztelőnek örvendő és megbízható szak- és üzletembernek kell annak a férfinak lennie, a kit a bank direktorátává beválasztanak. A direktorium ezután a maga kebeléből választja meg a kormányzót és a viczekormányzót, a kik minden két év letele után kilépnek és helyükbe rendszerint a legrendesebb direktoriumi tagokat választják meg, olyanformán, hogy a viczekormányzóból lesz rendszerint a kormányzó és a legidősebb direktoriumi tag, a ki még ez állásban nem volt, viczekormányzó. Arra természetesen szigorúan ügyelnek, hogy ez a két legfőbb tisztviselő, a ki a bank anyagi és szellemi vezetését viszi, férfierejének, tudásának és üzleti talentumának teljében legyen, miért is a direktorium új tagjait rendszerint fiatal emberekből választják. Az angol banknak a Deutsche Reichbank-kal és a Bank de France-val ellentétben nincsenek fiókjai és mellékhelyiségei; a bank három főosztályra: főkönyvelőségre, pénzügyi osztályra és titkárságra tagozódik, a mely főosztályok mindegyike azután számos alosztályokra oszlik és így végzik a munkát.

A házasság és háború. Egy párisi újság írja: A válások az utóbbi időben olyan nagy mértékben növekedtek Franciaországban, hogy a Szajna-bíróság elnöke indíttatva érezte magát arra, hogy a válási akaró házaspárok részére kitűzött "békítési napokat" hetenkint 3-ról 4-re emelje fel. Ezek mindenesetre egészen különös békítési napok, mert jóformán sohasem eredményeznek kibékülést, de a törvény betűinek azért mégis eleget kell tenni. A háború rendkívüli befolyással volt a válások számára. Eleinte, 1914 augusztusától 1915 januárjáig egyáltalában nem volt válás. A háború úgy szólván fegyverszünetet hozott létre a házastársak között. A házastársak között előforduló perpatvarok teljesen letűntek a napirendről. Az év folyamán azonban mintha ismét előbűt volna kucskójából a bazi viszálykodás szelleme. Eddigelő teljesen elég volt hetenkint 2 békítési nap. 1916 elején már egy harmadik napot is segítségül kellett hívni, mint a hogy a háború előtt volt. Most azonban, mint azt egy tisztviselő erősítette, nem tudnak menekülni a válóperek elől. Hetenkint átlag 240 esetben kell ítélkezni, a mi keresztszámban 1000 felbontott házasságot jelent havonként. "Franciaországban — mondotta a tisztviselő — éppen most lehet tapasztalni,

hogy nem jó dolog az, ha az emberiség egy része a fronton van, a másik pedig a front mögött."

A bosnyák mecsetek. Arab ősi építészeti szokás szerint a boszniai és hercegovinai nagyobb mecsetek, mosák és melléképületeik jobbra mind bádógtetővel vannak fedve. Erre a bádogra a badvezetőségnek szükségese lévén, a napokban a legfőbb katonai hatóság megbízásából és képviselőtében Aust vezérőrnagy vezetésével és Hafiz Kurbegovics effendi katonai mufti kíséretében bizottság kereste föl II. Mehmed Dsemaluddin Causevics effendi-reis-el-ulemát, a bosznia-hercegovinai mohamedánok Sarajevóban székelő főpapját, hogy a szóban levő fémtetőzeteknek katonai célra való átengedése tárgyában vele tárgyalásokat kezdjen. A reis-el-ulema pedig a nála tisztelő bizottságnak azonnal készségesen azt a kijelentést tette, hogy a kért fémtetők katonai célokra való átengedésének vallási szempontból mi sem áll útjában és hogy csak önként érthető, hogy ha a katolikusok és a többi keresztény felekezetek szívesen alták át harangjaikat, Bosznia és Hercegovina mozlím vallásu polgárai is szívesen hoznak áldozatot és a baza és a győzelem érdekében készségesen engedik át templomaik bádógtetőzetét. Erről a mohamedán főpap nyomában ki is állította a hivatalos írást s egyidejűleg annak a hő kívánságának adott kifejezést, vajha ez áldozattal hozzájárulhatnának az ellenség mielőbbi és teljes legyőzéséhez és a dicsőséges béke megteremtéséhez. A katonai hatóság most mielőbb intézkedik a mecsetek és mosák tetőinek átvétele és egyidejűleg más alkalmas tetőanyaggal való pótlása iránt.

Szerkesztői üzenetek.

Többelének. A m. kir. és a m. kir. horv. szlav. osendőrség legénységi egyenői által a háború folyamata alatt kiérdemelt és az 1916. év végéig Rendeleti Közlönyben kihirdetett kitüntetések száma a következő:

- arany vitézségi érem 6;
- arany érdemkereszt 9;
- 1. osztályú ezüst vitézségi érem újlag 2;
- 1. osztályú ezüst vitézségi érem 108;
- 2. osztályú ezüst vitézségi érem újlag 1;
- 2. osztályú ezüst vitézségi érem 249;
- koronás ezüst érdemkereszt 961;
- ezüst érdemkereszt 198;
- bronz vitézségi érem 179;
- koronás vas érdemkereszt 55;
- vas érdemkereszt 2;

külföldi kitüntetések 17; mindössen 1787 kitüntetés. Ezek szerint a m. kir. és a m. kir. horv. szlav. osendőrség 11439 főnyi meglevő legénységének eddig több mint 15-16%-a nyert kitüntetés.

F. I. 1871. Nem tudjuk.

H. I. Nézetünk szerint nincs igénye.

Meszes hegy. 1. Jól minősített és hosszasan szolgálnak, az előirt 20 %-on felül is engedélyeztetik. 2. Rövid időn belül életbe lép.

Löcse. 1. Nem. 2. Forduljon a legközelebbi biztosítási ügynőkhöz. 3. A régi nyugdíjtörvény szerinti nyugdíjra volt igénye. 4. Nejét illetve özvegyét az 1912. LXV. t. cz. alapján illeti meg a nyugdíj.

H. Gy. Igen.

777. Vizsga nélkül nem sorolható be.

Vitafelkötők. A rang megáldatásának névze a kinevezés napja utóvald.

Nándorvölgy. Nem hallottunk róla.

Morvavölgyi 1884. Nézetünk szerint nem.

Czimbalmot, hegedűt, tárogatót, harmóniumot és az összes fuvó- és ütő-hangszereket

ugyszintén azok alkatrészeit és húrokat általában elismerve legjobban szállít Magyarországi legelső, legnagyobb és legreglibb hangszergyára. . . . Arcképek minden hangszertől természetesen kitélik.

Budapest, IV. ker., Magyar-utca 16. 18.—26. szám.

SCHUNDA V. JÓZSEF

cs. és kir. udv. hangszerező, az orosz m. kir. zeneakadémia, valamint az összes budapesti színházak hangszerezője, a pedál-czimbalmot és rekortinát tárogató egyedül feltalálója. Alapítvány 1817-ben.

HIVATALOS RÉSZ.

Legfelsőbb elhatározás:

Ő császári és apostoli királyi Felsége a hadsereg főparancsnokának helyetteséhez a következő legfelsőbb parancsiratot méltóztott legkegyelmesebben intézni:

A háborúban tartott szemléim alkalmával a kivonult csapatok a hadi kitüntetések (a nagykeresztek csillagjai és szalagjai kivételével, mivel ezeknek kis diszitéményei viseltetnek) a köpenyen viseljék.

Hordás módja, mint a kabáton.

Erről Hadügyminiszteremet, tengerészeti Parancsnokomat és mindkét honvédelmi Miniszteremet is értesitem.

Kelt Bécsben, 1916. évi december hó 23-án.

Károly, s. k.

SZEMÉLYI ÜGYEK.

Adományoztatott:

a hadrakelt seregnél:

Ő császári és apostoli királyi Felsége által erre felhatalmazott parancsnokság által:

az ellenség előtt tanúsított vitéz magatartásuk elismerésül:

az 1. osztályú ezüst vitézségi érem:

Takács István I. 2. oszt. őrmesternek, a III. számú csendőrkerületben;

a bronz vitézségi érem utólag:

Barna Imre alőrmesternek, a VIII. számú csendőrkerületben;

a bronz vitézségi érem:

Sopa Imre és Kereselics János alőrmestereknek, a IV., Varga Zsigmond alőrmesternek, a III. és Dudás András alőrmesternek, az VIII. számú csendőrkerületben;

a koronás vas érdemkeresztet a vitézségi érem szalagján:

Engel Mihály 1. oszt. őrmesternek, Kurtucz György alőrmesternek, Atyánszki Mihály 1. oszt. őrmesternek, a II., Polgár János alőrmesternek, az V., Mudura György 2. oszt. őrmesternek, a III., Kleitsch Arzén alőrmesternek, a II., Mayer Mihály, Mezei Gyula, Ma-

torász Menyhert alőrmestereknek, a III., Wetternek Rezső és Gavran Arzén alőrmestereknek, a III., Szekeres Vendel alőrmesternek, a VI. sz. csendőrkerületben.

Előléptettek:

1. oszt. őrmesterré:

1916. évi november hó 1-ével:

Csikai Zsigmond, IV. számú csendőrkerületbeli 2. oszt. őrmester;

1916. évi december hó 1-ével:

Blazsanits András III. számú és Vargha János IV. számú csendőrkerületbeli alőrmesterek;

1916. évi december hó 15-ével:

Roosz Gusztáv, II. sz. csendőrkerületbeli 2. oszt. őrmester, Németh István, VI. sz. csendőrkerületbeli alőrmester és Sevela János VIII. sz. csendőrkerületbeli 2. oszt. őrmester;

2. oszt. őrmesterré:

1915. évi március hó 6-ával:

Tar Sándor III. sz. csendőrkerületbeli csendőr;

1915. évi december hó 15-ével:

Pommer István, III. és Bertalan Antő csendőrkerületbeli alőrmesterek;

1916. évi december hó 1-ével:

Beresényi Árpád és Soós Miklós II. Döbörhegyi József, IV. sz. csendőrkerületbeli alőrmesterek;

alőrmesterré:

1916. évi május hó 1-ével:

Varga Nagy Mózes, II. sz. csendőrkerületbeli alőrmester;

1916. évi június hó 1-ével:

Kirilla Mihály és Pomothy József, V. sz. csendőrkerületbeli csendőrök;

1916. évi november hó 5-ével:

Czandt László, V. sz. csendőrkerületbeli alőrmester;

1916. évi november hó 20-ával:

Varga Imre, VI. számú csendőrkerületbeli alőrmester;

1916. évi december hó 1-ével:

Csire Sándor, Orosán Miklós, Visnyei Mihály és Schmidt József csendőrök a II., Smigyánszki István, Biszkup András, Nyikora Mihály csendőrök és Brind-

Szántó Lajos gépfőraktára Szegeden

♦♦♦♦♦♦♦♦♦♦ Zsótér-bórház, Városháza mellett. (Rákóczi lovas szobrával szemben.) ♦♦♦♦♦♦♦♦♦♦

Csendőrségi foggyvergyári kerékpárok. Csendőrségi díszvarrógépek. Világhírű tünéklő pathéfonok. Világhírű tünéklő gramofonok. Lemez ujdonságok, kerékpár felszerelési cikkek, gummik, villamos szelblámpák és élelmiszer-főraktára.

Csekély havi törlesztés! • Képes főárjegyzékem díjtalan! • Csendőrségi Urak legkedveltebb bevásárlási helye.

zei Mihály vezető, a IV. és Gere Imre esendőr, Lukács Péter vezető, az V. számú esendőr kerületben:

1916 évi december hó 5-ével:

Rádi György, V. számú esendőrkerületbeli esendőr:

1916 évi december hó 7-ével:

Greski Lázár esendőr, a II., Radbán János, Zahoránszky Gyula, Popovics Miklós és Debreczeni István vezetők, Schwarcz Samuel, Petrás Mihály, Uzsvai László, Martján János, Kérai Károly, Hízsnik Ferencz, Vizi Károly és Hronszki Imre esendőrök, a IV., Chrenkó József, Jakabovics Mihály, Tunega Mihály vezetők és Kapri Bezső és Beljanszki Ágoston esendőrök, az V. számú esendőrkerület állományában:

1916 évi december hó 8-ával:

Peliez János esendőr, az I. kerület állományában:

1916 évi december hó 15-ével:

Szabados Lőrincz és Osongrádi Vazul vezetők, a IV. és Kárpáti Marián esendőr, a VIII. számú esendőrkerület állományában:

1916 évi december hó 16-ával:

József, Sikó Elek, Sófalmi Daniel, Demeter és Mihály, Subert Lajos, Hátszegi Ferencz, Ráa István, Dimén Sándor, Györfi Gábor, Ferencz Gergely esendőrök az I., Kusner és József vezetők, Toma Lázár, Horváth István, Bálint Lajos esendőrök, a IV., Szekodi Sándor, Csémizky József, Nádi József, Balogh György, Zsargó Nemes István, Karáth István, Németh Ázs József esendőrök a VI. számú esendőrkerület állományában:

1916 évi december hó 20-ával:

a esendőr, a III. számú esendőrkerületben:

1916 évi december hó 21-ével:

Bucsi Zsigmond esendőr, a II. számú esendőrkerületben:

1916 évi december hó 24-ével:

Balog Lajos esendőr, a IV. számú esendőrkerületben:

Lovaglási jutalomdíjban részesítették:

a III. számú esendőrkerületben:

Kálka Sándor 2. oszt. őrmester 8, Horváth György II. alőrmester 6., Bodnár Sándor 2. oszt. őrmester 3, Vatai Lajos, Lábadi András járásőrmesterek, Markovics Horvát Mihály 1. oszt. őrmester, Eisler István, Molnár László és Uj Sándor alőrmesterek 2-2 darab;

a IV. számú esendőr kerületben:

Bónis Dániel alőrmester 2 darab;

a VI. számú esendőr kerületben:

Nagy Lajos II. alőrmester 3 darab 10 koronás aranyból álló jutalomdíjban részesítették.

Házasságra léptek:

a II. számú esendőrkerület állományában:

Bor Pál alőrmester, Dénes Etelkával, 1916 évi november hó 21-én, Orosházán;

az V. számú esendőrkerület állományában:

Karácson Lajos 2. oszt. őrmester, Lukács Erzsébettel, 1916 évi november hó 29-én, Örvenden;

a VI. számú esendőrkerület állományában:

Fray Mihály alőrmester, Binder Máriaival, 1916 évi november hó 18-án, Pémonostoron;

a VIII. számú esendőrkerület állományában:

Diriczki János alőrmester, Tóth Eleonorával, 1916 évi december hó 9-én, Nyirbaktán;

Gnandt István alőrmester, Rieger Máriaival, 1916 évi december hó 3-án, Nagyváradon;

Ar Köztisztviselők és Állami Alkalmazottak Takarékpénztára

részvénytársaság

Budapest, VII., Rákóczi-ut 76. sz.

— Telefon 153-44. szám. —

Alaptőke 2.000.000 korona.

Köztisztviselői kölcsönök
törlesztésére.

Eldőlegek értékpapírokra.

Családi házak és telepek
létesítése.

Kölcsönök lakbérletiltás
ellenében.

Külföldi pénznemek vé-
tele és eladása.

Sorsjegyeknek részletre és
készpénzért való eladása.

Előlegünk betéteket takarékpénztári könyvecskére. 1. Oly takarékbetétek után, melyeket hat hónapi felmondási idő lekötése mellett helyezznek el intézetünkknél, 8% (hat) betéti kamatot fizetünk (A tőkekamatadó levonásával.) 2. Oly takarékbetéti után, melynél a betető az 1. pontban jelzett felmondási időt ki nem kéri, 5 1/2% (öt és fél) betéti kamatot fizetünk. (A tőkekamatadó levonásával.)

Előlegel nyújtunk értékpapírokra, sorsjegyekre, vidéki intézetek részvényeire.

Személyi kölcsönöket folyósítunk kezesség mellett vagy jelzálogos biztosíték ellenében, jutányos kamattétel mellett. Utalványok, intézkedések és chequék beszedését elvállaljuk igen mérsékelt költségek felszámításával. Vesszünk és eladunk értékpapírokat, idegen pénzeket.

Nyisztor Győző alörnmester, Erdei Mária Valériával, 1916 évi december hó 2-án, Királydarócson;

Venczel István alörnmester, Muske Erzsébettel, 1916 évi december hó 2-án Aranyosgyéresen;

Lajos István alörnmester, Juhász Teréziával, 1916 évi december hó 12-én, Szatmárnémetiben;

Bukva János alörnmester, Schlosszer Mariával, 1916 évi december hó 3-án, Demecserben;

Hegedüs János alörnmester, Fekter Annával, 1916. évi október hó 6-án, Magyarcsékn.

a III. számú csendőrkerületi állományában:

Németh József II. alörnmester, Jász Annával, 1916 évi október hó 28-án, Jászapátn;

Német Gábor alörnmester, Kollár Annával, 1916 évi október hó 22-én, Nagytétényben;

Balogh István József II. alörnmester, Dóczi Annával, 1916 évi október hó 22-én, Czepléden;

Sztankovics Sándor 2. oszt. örmester, Püle Borbálával, 1916 évi október hó 21-én, Zsámbokon;

Török István I. alörnmester, Springenszeisz Margittal, 1916 évi október hó 10-án, Bönyrértalapon;

Hevér Gergely 2. oszt. örmester, Gulyás Mariával, 1916 évi október hó 8-án Nagykátán;

Hegedüs Sándor 2. oszt. örmester, Fülöp Erzsébettel, 1916 évi október hó 8-án, Jászteleken;

Mogyoró Imre alörnmester, Nánási Mariával, 1916 évi október hó 11-én, Turkevén;

Tórmeg József alörnmester, Balog Eszterrel, 1916 évi október hó 17-én, Tiszavárkonyban;

Jakab György alörnmester, Fiebert (Friebert) Teréziával, 1916 évi október hó 14-én, Szabadkán.

ACETYLÉN KÉZILÁMPA!

A legnagyobb sötétségben is, 250—300 lécésnyi területet nappali fényben bevilágító

ACETYLÉN-LÁMPA

eszes nikkelezett kiállításban, mely kézben hordozva vagy pedig felállítva és felakasztva egyaránt használható. **Nékülönhetetlen minden vidéki házában** — Gyári ára használt utasítással 100 mm-es reflektorral. 950 K

115 mm-es reflektorral, kitűnő kiállításban 12—K
Villanylámpák elegáns kivitelben 3—K
Elemek darabja 120 K és 130 K

Készletigazgató: **LÁMPA-TÁR** és **ACETYLÉN-LÁMPA** osztály. Bpest, József-körút 41. Flókküzletek: Baross-tér 3. és Mangit-körút 6. — Lámpaárjegyzék ingyen és bérmentve.

Nem tetszőként a pénzt visszadjuk.

A világ legjobb harmonikái

Orgonahang, 2 váltóval 7 K, finom 9 K. Csodásan erős hang, 3 igaz váltóval 15 K. Egész zenekari hang, 4 igaz váltóval 20 K. Erős acél hangok 18, 20, 25, 40 K. Finom kétsoros harmonikák, háromsorosak, grammatikus hangok is készülnek.

Gramofon

Csodásan erős, tiszta hangú beszélőgép 40 K, nagy „Union” szerkezettel 50 K. — Legszébb hangfemezek az összes dölök, zenék, operák, trófiás előadások stb. 80 fill.-től 4 K-ig. Javítási műterem.

Árjegyzéket az összes hangszerekről ingyen küld

MOGYORÓSSY GYULA

királyi szabadalmazott hangszergyár

Budapest, VIII., Rákóczi-út 71. szám.

VISZKETEGSÉG

bőrbaj, sömör és rühösség ellen az egyetlen biztos szer

„FEKETE ZSIR”

Kis doboz 3 korona, nagy doboz 5 korona használati utasítással. A pénz elfilleges beküldése esetén postaköltséget nem számítok. Basch T. gyógyszerésznél, Csantavér, Bács megye.

SZÁNTÓ JÓZSEF

19 éve szállít kerékpárt, beszélőgépet, varrógépet, gummit és felszereléseket az egész ország csendőrségének. Elismerő leveleim ezerszámra vannak. — Pontos cím:

SZEGED, VÁROSI BÉRPALOTA.

VÁRNAY L. SZEGED

csendőrségi nyomtatványok és felszerelési cikkek teljes raktára.

Téli felszerelési szükségletét igyekezzék mindenki sürgősen beszerezni, mert az árak folyton drágulnak.

Nagy készleteink folytán nálunk előnyösen vásárolhat.

Újonnan rendszeresített

6 és 13 m/m széles

ezüst gallér sujtás, kard és kardkötő,

valamint

selyem csillagok

nálunk már jutányosan beszerezhetők.